

Naloga 10

Razmislite, katera metodološka vprašanja morate razrešiti pri naslednjih treh praktičnih nalogah.

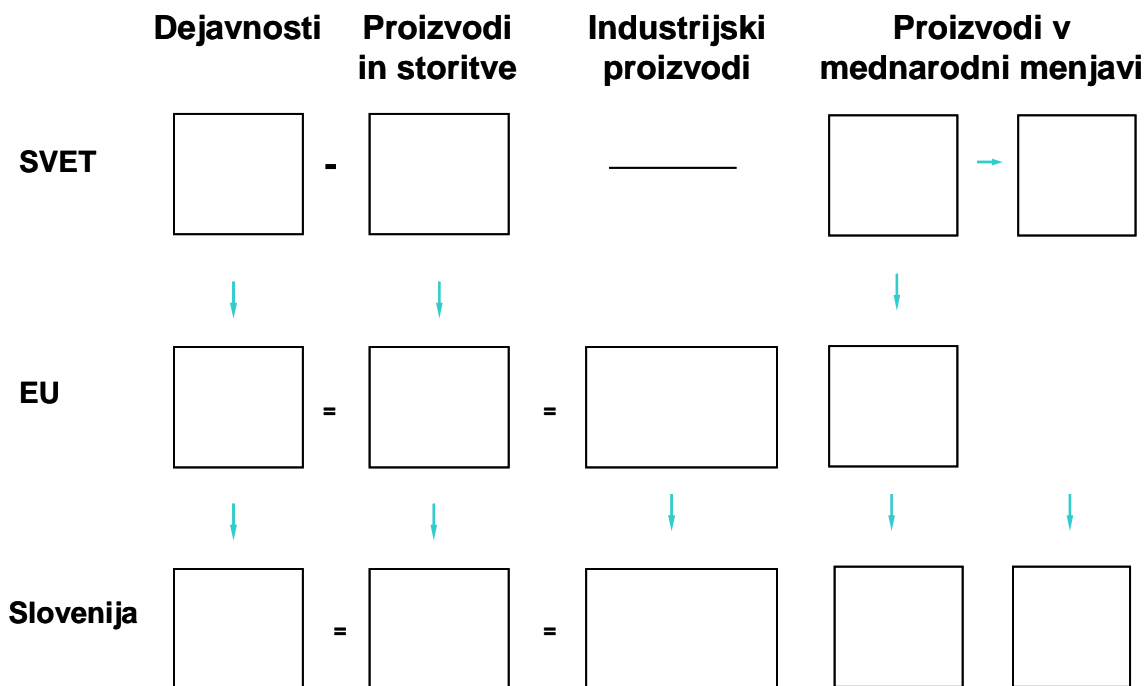
a) *Župan bi želel predstaviti ekonomske podatke za svojo občino s poudarkom na številu delovnih mest in ekonomski uspešnosti podjetij v občini. Ilustrirajte na primeru Petrola.*

b) *Vodstvo trgovskega podjetja bi želelo poročilo o stanju v trgovini na debelo v Sloveniji; zanimajo ga prihodki, število zaposlenih in dodana vrednost, ki jo ustvari trgovina na drobno. Ilustrirajte na primeru Merkurja.*

c) *Tuj investitor bi želel poročilo o gibanju števila podjetij v trgovini na drobno. Komentirajte na osnovi podatkov SURS.*

Naloga 11

Najprej dopolnite shemo s standardnimi klasifikacijami dejavnosti in proizvodov. Nato pa ob vsakem izseku oziroma šifri zapišite, katero slovensko klasifikacijo predstavlja, s katero mednarodno klasifikacijo je le-ta usklajena, in kaj je predmet klasifikacije. Kje boste našli navedene klasifikacije?

D	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	
DA	PROIZVODNJA HRANE, PIJAČ, KRMIL IN TOBAČNIH IZDELKOV	_____
15	PROIZVODNJA HRANE, PIJAČ IN KRMIL	_____
15.84	Proizvodnja kakava, čokolade in sladkornih izdelkov	_____

D	IZDELKI PREDELOVALNIH DEJAVNOSTI	
DA	HRANA, PIJAČE, TOBAČNI IZDELKI	_____
ODDELEK 15	HRANA IN PIJAČE	_____
SKUPINA 15.8	DRUGA ŽIVILA	_____
Razred 15.84	Kakav; čokolada in sladkorni izdelki	_____
15.84.2	Čokolada in sladkorni izdelki	_____
15.84.22	Čokolada v zavitkih pod 2 kg	_____

15.84.22.430   Čokoladni bonboni, polnjeni z alkoholom (v kg) _____.

15.84.23 Izdelki iz sladkorja (tudi bela čokolada), brez kakava _____

15.84.23.100 Žvečilni gumi (v kg) _____

29.71.11.350 Vgradni gospodinjski hladilniki _____

29.71 Proizvodnja električnih gospodinjskih strojev _____

Naloga 12

Gospodarska družba »Leska« se ukvarja s stavbnim mizarstvom, s proizvodnjo sedežnega in s proizvodnjo kuhinjskega pohištva. S stavbnim mizarstvom se ukvarjajo le na sedežu podjetja v Mariboru in v obratu v Slovenski Bistrici. Sedežno pohištvo proizvajajo le na sedežu družbe, medtem ko kuhinjsko pohištvo proizvajajo le v obratu na Ptuj. V družbi je zaposlenih 100 oseb, od tega 60 na sedežu družbe, 25 na Ptuj in 15 v Slovenski Bistrici. Polovica zaposlenih na sedežu družbe je vključenih v stavbno mizarstvo, polovica pa v proizvodnjo sedežnega pohištva.

- a) Koliko tipov statističnih enot lahko opredelimo družbi »Leska« in katere so te enote?
b) Katere so stranske dejavnosti družbe »Leska«?

D	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI
DD	Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva
20	Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva
20.3	Stavbno mizarstvo
20.30	Stavbno mizarstvo
DN	Proizvodnja pohištva in druge predelovalne dejavnosti; reciklaža
36	Proizvodnja pohištva; druge predelovalne dejavnosti, d.n.
36.1	Proizvodnja pohištva
36.11	Proizvodnja sedežnega pohištva
36.13	Proizvodnja kuhinjskega pohištva, razen sedežnega

Vir: Standardna klasifikacija dejavnosti, SURS [URL: <http://www.stat.si/klasje/tabela.aspx?cvn=1891>]

UPEŠ
Statistika za poslovno odločanje
5., 6. in 7. vaje

Naloga 13

Podjetje, ki se ukvarja s posredovanjem rezanega cvetja iz tujine, je pred odločitvijo, ali naj v svojo ponudbo vključi neko novo eksotično cvetlico. Vodstvo podjetja bo odločitev sprejelo na osnovi raziskave med sedanjimi in potencialnimi odjemalci, to je med cvetličarnami. Da bi raziskava temeljila na ustreznem vzorcu cvetličarn, ki bi jim lahko ponudili novo eksotično cvetlico, je potrebno najprej sestaviti spisek vseh cvetličarn v Sloveniji. Kako naj se lotijo te naloge? Na voljo imate spodnji izsek iz klasifikacije SKD.

Izsek iz klasifikacije SKD

52.1	Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah
52.2	Trgovina na drobno z živili, pijačami in tobačnimi izdelki v specializiranih prodajalnah
52.3	Trgovina na drobno s farmacevtskimi, medicinskimi, kozmetičnimi in toaletnimi izdelki
52.4	Trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah
52.48	Trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah
52.481	Trgovina na drobno s športno opremo
52.482	Dejavnost cvetličarn
52.483	Trgovina na drobno z vrtnarsko opremo in hišnimi živalmi
52.484	Trgovina na drobno s kurivom
52.485	Trgovina na drobno z urami, nakitom, bižuterijo
52.486	Trgovina na drobno z umetniškimi izdelki
52.487	Trgovina na drobno z igračami, otroško opremo
52.488	Trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah, d.n.

Vir: Standardna klasifikacija dejavnosti, SURS [URL: <http://www.stat.si/klasje/tabela.aspx?cvn=1891>]

Naloga 14

Na voljo imate podatke o indeksih cen življenjskih potrebščin v obdobju 1994-1999.

Indeksi cen življenjskih potrebščin v obdobju 1994-1999

<i>Leto</i>	<i>Indeksi cen življenjskih potrebščin (1994=100)</i>
1994	100,0
1995	113,5
1996	124,7
1997	135,2
1998	145,9
1999	154,8

Vir: Statistični letopis 2000, str. 268

a) *Katere postopke preračunavanja indeksnih števil poznamo in kdaj jih je smiselno uporabljati?*

b) *Koliko so se spremenile cene življenjskih potrebščin v obdobju 1994-1999?*

c) *Kolikšna je bila povprečna letna stopnja rasti cen v obdobju 1994-1999?*

d) *Kolikšno stopnjo inflacije bi si nabrali v desetletnem obdobju, če bi bila dinamika gibanja cen enaka kot v obdobju 1994-1999?*

e) *Koliko so se spremenile cene življenjskih potrebščin v obdobju 1996-1998?*

f) *Kolikšna je bila povprečna letna stopnja rasti cen v obdobju 1996-1998?*

g) *Kolikšno stopnjo inflacije bi si nabrali v desetletnem obdobju, če bi bila letna stopnja inflacije stalno na ravni povprečne iz obdobja 1996-1998?*

Naloga 15

Na osnovi podatkov, ki jih prikazuje spodnja tabela, in s pomočjo izračunov odgovorite na naslednja vprašanja.

Indeksi cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih in indeksi cen na drobno

Leto	Indeksi cen na drobno		Letni verižni indeksi cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih		
	1991 = 100	1994 = 100			
1991	100		224		
1992	301		316		
1993	397		122		
1994	476	100	118		
1995	538	113	113		
1996		124	107		
1997		135	106		
1998		147	106		

Vir: Statistični letopis 1999, str. 260.

a) Kolikšno je bilo povečanje cen na drobno v celotnem obdobju 1991-1998?

b) Kolikšno je bilo povečanje cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih v celotnem obdobju 1991-1998? Primerjajte rast cen obeh skupin proizvodov.

- c) V katerem letu v obravnavanem obdobju je bila rast cen na drobno najvišja (obvezen izračun)?
- d) Kolikšna je bila v obdobju 1991-1998 povprečna letna stopnja rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih?

Naloga 16

Na tržnici v manjšem slovenskem mestu prodajata kislo zelje dve branjevki. V spodnji preglednici so zapisane cene za kilogram zelja in količine prodanega zelja oktobra in novembra.

Cene za kilogram zelja in količine prodanega kislega zelja pri dveh branjevkah

Branjevka	Prodano kislo zelje			
	P_{november} (v €/kg)	P_{oktober} (v €/kg)	Q_{november} (v kg)	Q_{oktober} (v kg)
Jožica	2,90	2,50	310	500
Mihaela	2,60	2,40	710	500
Skupaj	-	-	1.020	1.000

- a) V katero družino indeksov spadajo tako srednji kot agregatni indeksi? Katere srednje in katere agregatne indekse poznate? Kakšna povezava je med njimi?
- b) Izračunajte in razložite vse agregatne indekse cen.

c) Izračunajte povprečno ceno kilograma zelja v oktobru. Isto naredite tudi za november. Kaj se je zgodilo s povprečno ceno?

d) Izračunajte tržni delež posamezne branjevke v oktobru. Isto naredite še za november. Kako se kažejo spremembe v tržni strukturi?

e) V čem se razlikujejo podatki v spodnji tabeli? Kako to vpliva na postopek izračuna skupinskih indeksov? Izračunajte še preostale indekse cen s stalno strukturo.

Cene za kilogram zelja in vrednosti prodanega kislega zelja pri dveh branjevkah

<i>Branjevka</i>	<i>Prodano kislo zelje</i>			
	<i>p november (v €/kg)</i>	<i>p oktober (v €/kg)</i>	<i>w november (v €)</i>	<i>w oktober (v €)</i>
<i>Jožica</i>	2,90	2,50	899	1250
<i>Mihaela</i>	2,60	2,40	1846	1200
<i>Skupaj</i>	-	-	2745	2450

Naloga 17

Na tržnici v manjšem slovenskem mestu prodaja branjevka kislo zelje in jajca. Spodnja tabela o njeni prodaji prikazuje naslednje podatke: cene kilograma zelja in enega jajca ter vrednosti prodaje opazovanih proizvodov oktobra in novembra. Izračunajte in razložite vse skupinske indekse cen, ki so smiselni! Pojasnite na kratko, katerega indeksa cen ni smiselno računati.

Cene ter vrednosti prodaje zelja in jajc

<i>Proizvod</i>	<i>p november (v €)</i>	<i>p oktober (v €)</i>	<i>w november (v €)</i>	<i>w oktober (v €)</i>
<i>Kislo zelje</i>	2,50	2,50	750	750
<i>Jajca</i>	0,60	0,50	120	100
<i>Skupaj</i>	-	-	870	850

Naloga 18

Na nekem območju poslujejo tri trgovine s širokim izborom trgovskega blaga, ki vsebuje tudi preučevani proizvod. Te trgovine so trgovina Črpalka v okviru bencinskega servisa, študentska trgovina Campus in Supermarket. Za vse trgovine poznate cene in prodane količine preučevanega proizvoda v preteklem tednu (obdobje 0), zdaj pa simulirate različne situacije v tekočem tednu (obdobje t). Pri vsaki nalogi izračunajte vse skupinske indekse cen in jih razložite.

a)

Trgovina	p_{0i}	p_{ti}	q_{0i}	q_{ti}
Črpalka	240	240	70	55
Campus	220	220	80	65
Supermarket	200	200	100	150
Skupaj	-	-	250	270

Enostavni indeksi cen po trgovinah	Povprečna cena		Tržni delež (v %)	
	obdobje 0	obdobje t	obdobje 0	obdobje t
100,00			28%	20%
100,00			32%	24%
100,00			40%	56%
-	217,60	212,96	100%	100%

$$L_p =$$

$$I_p^- =$$

$$I_{\text{str.premikov}} =$$

$$I_p^- - L_p =$$

b)

Trgovina	p_{0i}	p_{ti}	q_{0i}	q_{ti}
Črpalka	240	240	70	85
Campus	220	220	80	95
Supermarket	200	200	100	85
Skupaj	-	-	250	265

Enostavni indeksi cen po trgovinah	Povprečna cena		Tržni delež (v %)	
	obdobje 0	obdobje t	obdobje 0	obdobje t
100,00			28%	32%
100,00			32%	36%
100,00			40%	32%
-	217,60	220,00	100%	100%

$$L_p =$$

$$I_p^- =$$

$$I_{\text{str.premikov}} =$$

$$I_p^- - L_p =$$

c)

UPEŠ
Statistika za poslovno odločanje
5., 6. in 7. vaje

Trgovina	p_{0i}	p_{1i}	q_{0i}	q_{1i}
Črpalka	240	264	70	70
Campus	220	242	80	80
Supermarket	200	220	100	100
Skupaj	-	-	250	250

Enostavni indeksi cen po trgovinah	Povprečna cena		Tržni delež (v %)	
	obdobje 0	obdobje t	obdobje 0	obdobje t
110,00			28%	28%
110,00			32%	32%
110,00			40%	40%
-	217,60	239,36	100%	100%

$$L_p =$$

$$I_p^- =$$

$$I_{\text{str.premikov}} =$$

$$I_p^- - L_p =$$

d)

Trgovina	p_{0i}	p_{1i}	q_{0i}	q_{1i}
Črpalka	240	264	70	55
Campus	220	242	80	65
Supermarket	200	220	100	150
Skupaj	-	-	250	270

Enostavni indeksi cen po trgovinah	Povprečna cena		Tržni delež (v %)	
	obdobje 0	obdobje t	obdobje 0	obdobje t
110,00			28%	20%
110,00			32%	24%
110,00			40%	56%
-	217,60	234,26	100%	100%

$$L_p =$$

$$I_p^- =$$

$$I_{\text{str.premikov}} =$$

$$I_p^- - L_p =$$

e)

Trgovina	p_{0i}	p_{1i}	q_{0i}	q_{1i}
Črpalka	240	216	70	55
Campus	220	198	80	65
Supermarket	200	180	100	150
Skupaj	-	-	250	270

Enostavni indeksi cen po trgovinah	Povprečna cena		Tržni delež (v %)	
	obdobje 0	obdobje t	obdobje 0	obdobje t
90,00			28%	20%
90,00			32%	24%
90,00			40%	56%
-	217,60	191,67	100%	100%

$$L_p =$$

$$I_p^- =$$

$$I_{\text{str.premikov}} =$$

$$I_p^- - L_p =$$

UPEŠ
Statistika za poslovno odločanje
5., 6. in 7. vaje

f)

Trgovina	p_{0i}	p_{1i}	q_{0i}	q_{1i}
Črpalka	240	288	70	55
Campus	220	220	80	65
Supermarket	200	200	100	150
Skupaj	-	-	250	270

Enostavni indeksi cen po trgovinah	Povprečna cena		Tržni delež (v %)	
	obdobje 0	obdobje t	obdobje 0	obdobje t
120,00			28%	20%
100,00			32%	24%
100,00			40%	56%
-	217,60	222,74	100%	100%

$$L_p =$$

$$I_p^- =$$

$$I_{\text{str.premikov}} =$$

$$I_p^- - L_p =$$

g)

Trgovina	p_{0i}	p_{1i}	q_{0i}	q_{1i}
Črpalka	240	240	70	85
Campus	220	220	80	95
Supermarket	200	180	100	85
Skupaj	-	-	250	265

Enostavni indeksi cen po trgovinah	Povprečna cena		Tržni delež (v %)	
	obdobje 0	obdobje t	obdobje 0	obdobje t
100,00			28%	32%
100,00			32%	36%
90,00			40%	32%
-	217,60	213,58	100%	100%

$$L_p =$$

$$I_p^- =$$

$$I_{\text{str.premikov}} =$$

$$I_p^- - L_p =$$